МИНИСТАРСТВО ОБРАЗОВАЊА И НАУКЕ

БИРО ЗА РАЗВОЈ ОБРАЗОВАЊА

Наставни програм

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

за VIII разред

Скопље, 2025. година

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О НАСТАВНОМ ПРОГРАМУ

Наставни предмет	Италијански језик
Врста/категорија наставног предмета	Обавезан
Разред	VIII (осми)
Теме/области у наставном програму	• **Ја и други** • **Свакодневни живот** • **Слободно време**
Број часова	2 часа недељно / 72 часа годишње
Опрема и средства	- рачунар, штампач, пројектор, табла, ЦД/ДВД плејер, интерактивна табла; - очигледна средства, постери, фотографије, слике, предмети, флеш-картице, налепнице, папир, папир у боји, хамер папир, маказе, лепак, дрвене бојице, фломастери и сл. - уџбеник, приручници, речници, часописи, стрипови (штампани и онлајн)...
Норматив наставног кадра	- студије италијанског језика и књижевности – наставни смер, VII/1 или VIA према МРК (Националном оквиру квалификација) и 240 ЕКТС; - студије италијанског језика и књижевности (на македонском: книжевност) – наставни смер, VII/1 или VIA према МРК и 240 ЕКТС; - студије италијанског језика и књижевности – други смер, уз стечено одговарајуће педагошко-психолошко и методичко образовање (доквалификацију) за наставу италијанског језика на акредитованој високошколској установи, VII/1 или VIA према МРК и 240 ЕКТС; - двопредметне студије македонског и италијанског језика, VII/1 или VIA према МРК и 240 ЕКТС; - студије италијанског језика и књижевности – други смер у комбинацији са другим језиком, уз стечено одговарајуће педагошко-психолошко и методичко образовање (доквалификацију) за наставу италијанског језика на акредитованој високошколској установи, VII/1 или VIA према МРК и 240 ЕКТС.

ПОВЕЗАНОСТ СА НАЦИОНАЛНИМ СТАНДАРДИМА

Исходи учења наведени у наставном програму воде ка стицању следећих компетенција обухваћених облашћу **Коришћење других језика** из Националних стандарда:

	Ученик/ученица зна и/или уме:
II-А.12	да разуме изразе и најчешће употребљаван вокабулар који се односи на области од најнепосредније личне важности (на пример, основне личне и породичне информације, куповину, исхрану, здравље, околину);
II-А.13	да схвати главну поенту у кратким, јасним, једноставним порукама и саопштењима;
II-А.14	да чита кратке, једноставне текстове и да разуме кратке, једноставне поруке у оквиру познате тематике;
II-А.15	да пронађе конкретне информације у једноставним свакодневним материјалима (рекламе, проспекти, менији, возни редови и сл.);
II-А.16	да комуницира у једноставним и рутинским ситуацијама које захтевају једноставну и директну размену информација о познатим темама и активностима;
II-А.17	да иницира и да учествује у кратким конверзацијама о познатој тематици;
II-А.18	да користи низ израза и реченица како би, једноставним речима, описао/описала породицу и друге људе, услове живота, интересовања и свакодневне активности;
II-А.19	да напише кратке, једноставне белешке и поруке које произилазе из свакодневне потребе;
II-А.6	да јасно и правилно изговара све гласове и гласовне групе, поштујући правила акцентовања и интонације, при чему евентуалне неправилности не ометају комуникацију;
II-А.8	да пише речи и изразе са релативном тачношћу, примењујући правописна правила;
II-А.9	да поштује основна граматичка правила и изузетке при писменом и усменом изражавању.
	Ученик/ученица разуме и прихвата да:
II-Б.1	се кроз изучавање другог језика олакшава учење више језика и развија могућност комуникације са припадницима различитих културних/језичких група;
II-Б.2	се познавањем више језика олакшава приступ ресурсима који су корисни за савладавање других наставних предмета/садржаја;
II-Б.3	се кроз изучавање других језика развија интересовање и поштовање према различитим језицима и културама;
II-Б.4	се кроз изучавање других језика развија поштовање према другим културама и побољшавају интеркултуралне компетенције.

Наставни програм укључује и релевантне компетенције из следећих трансверзалних области Националних стандарда:

Дигитална писменост:

	Ученик/ученица зна и уме:
IV-А.2	да процени када је и на који начин потребно и ефикасно користити ИКТ за решавање неког задатка/проблема;
IV-А.4	да у сарадњи са другима анализира проблем, развије идеју и план за његово истраживање и решавање и да испланира када ће и за шта користити ИКТ;
IV-А.5	да одреди какве су му/јој информације потребне, да пронађе, изабере и преузме дигиталне податке, информације и садржаје;
IV-А.7	да изабере и користи одговарајуће ИКТ алате за комуникацију, безбедно дели информације, контактира и сарађује са другима на онлајн пројектима, у друштвеним активностима или за личне потребе;
IV-А.8	да на безбедан и одговоран начин користи дигиталне садржаје, образовне и друштвене мреже и дигиталне облаке (клауд сервисе);
IV-А.9	да у комуникацији са другима у мултикултуралном дигиталном простору поштује различите учеснике и следи правне, културне и етичке норме понашања у дигиталном простору.
	Ученик/ученица разуме и прихвата да:
IV-Б.1	дигитална писменост је неопходна за свакодневни живот – олакшава учење, живот и рад, доприноси проширењу комуникације, креативности и иновативности, те нуди разне могућности за забаву;
IV-Б.3	потенцијали ИКТ-а ће се повећавати и треба их пратити и користити, али и да треба имати критички однос према веродостојности, поузданости и утицају података и информација које су доступне путем дигиталних уређаја;
IV-Б.4	у дигиталном простору је важно обезбедити заштиту идентитета, приватности и емоционалне сигурности, не користити говор мржње и сајбер-насиље, те поштовати правила и норме комуникације у дигиталним заједницама;
IV-Б.5	информације доступне у дигиталном простору треба користити етички, према дефинисаним правилима и за добробит људи.

Лични и социјални развој:

	Ученик/ученица зна и уме:
V-А.1	да разликује здрав од ризичног животног стила када су у питању све сфере живота (укључујући навике у исхрани, спортске и рекреативне активности и сексуално понашање);
V-А.4	да врши процену сопствених способности и постигнућа (укључујући јаке и слабе стране) и да на основу тога одређује приоритете који ће му/јој омогућити развој и напредовање

V-А.6	да постави циљеве за учење и сопствени развој и да ради на превазилажењу изазова који се јављају на путу ка њиховом остваривању;
V-А.7	да користи сопствена искуства како би себи олакшао/олакшала учење и прилагодио/прилагодила сопствено понашање у будућности;
V-А.8	да организује сопствено време на начин који ће му/јој омогућити да ефикасно и ефективно оствари постављене циљеве и задовољи сопствене потребе;
V-А.10	да примењује етичка начела при вредновању правилног и погрешног у сопственим и туђим поступцима и да манифестује врлине карактера (као што су: чесност, правичност, поштовање, стрпљење, брига, пристојност, захвалност, одлучност, одважност и самодисциплина);
V-А.11	да делује самостално, уз потпуну свест о томе од кога, када и како може да побара помоћ;
V-А.13	да комуницира са другима и да представи себе адекватно ситуацији;
V-А.14	да активно слуша и адекватно реагује, показујући емпатију и разумевање за друге, те да изрази сопствене бриге и потребе на конструктиван начин;
V-А.15	да сарађује са другима у остваривању заједничких циљева, делећи сопствена гледишта и потребе са другима и узимајући у обзир гледишта и потребе других;
V-А.17	да тражи повратну информацију и подршку за себе, али и да даје конструктивну повратну информацију и подршку у корист других;
V-А.19	да даје предлоге, разматра различите могућности и предвиђа последице са циљем извођења закључака и доношења рационалних одлука;
V-А.21	да анализира, процењује и побољшава сопствено учење.
	Ученик/ученица разуме и прихвата да:
V-Б.1	брига о сопственом телу и редовно практиковање физичких активности јесте важан услов за обезбеђивање физичког и менталног здравља;
V-Б.2	спознаја сопственог идентитета доприноси јачању самопоуздања и развоју личности;
V-Б.3	сопствена постигнућа и благостање у највећој мери зависе од труда који сами улажу и од резултата које сами постижу;
V-Б.4	сваки поступак који предузме има последице по њега/њу и/или по његову/њену околину;
V-Б.5	од начина на који приступа решавању проблема и разрешавању конфликата зависи да ли ће проблеми бити решени, односно да ли ће конфликти бити разрешени;
V-Б.6	успех у животу у великој мери зависи од циљева које себи постави, а од начина на који планира активности и организује време у великој мери зависи ефикасност и ефективност у остваривању постављених циљева.

V-Б.7	иницијативност, упорност, истрајност и одговорност јесу важни за спровођење задатака, остваривање циљева и превазилажење изазова у свакодневним ситуацијама;
V-Б.8	интеракција са другима је двосмерна – као што има право да од других захтева да му/јој буде омогућено задовољавање сопствених интереса и потреба, тако има и одговорност да пружи простор другима да задовоље своје интересе и потребе;
V-Б.9	тражење повратне информације и прихватање конструктивне критике води ка личном напретку на индивидуалном и социјалном плану;
V-Б.10	учење је континуиран процес који се не завршава у школи и није ограничен на формално образовање.

Друштво и демократска култура:

	Ученик/ученица зна и уме:
VI-Б.1	не сме да врши дискриминацију на основу разлика међу људима (родна и етничка припадност, старост, способности, социјални статус, сексуална оријентација итд.);
VI-А.2	да анализира сопствено понашање у циљу побољшања, постављајући себи реалне и остваривe циљеве за активно деловање у заједници;
VI-А.3	да формулише и аргументује своја гледишта, да саслуша и анализира туђа гледишта и да се према њима односи са поштовањем, чак и када се са њима не слаже;
VI-А.5	да разуме разлике међу људима по било ком основу (родна и етничка припадност, старост, способности, социјални статус итд.);
VI-А.6	да препозна присуство стереотипа и предрасуда код себе и других и да се супротстави дискриминацији;
VI-А.8	да уочи шта повезује, а шта разједињује људе у заједници, да проналази начине да допринесе напретку заједнице, узимајући у обзир потребе и интересе свих.
	Ученик/ученица разуме и прихвата да:
VI-Б.1	не сме да врши дискриминацију на основу разлика међу људима (родна и етничка припадност, старост, способности, социјални статус, сексуална оријентација итд.);
VI-Б.2	сви људи, укључујући и децу, имају право да изражавају своја мишљења и ставове и да учествују у доношењу одлука које су повезане са њиховим потребама и интересима;
VI-Б.3	људска права су универзална, а границе права сваког човека јесу права и слободе других;
VI-Б.5	једнакост, равноправност и социјална кохезија јесу неопходни за успешно функционисање заједнице;
VI-Б.6	лични ангажман и сарадња са другима јесу битни за остваривање заједничког јавног интереса.

VI-Б.12	наша држава је мултикултурално/мултиетничко друштво у којем живе припадници различитих култура/етничких заједница и сваки њен грађанин је одговоран да доприноси интеркултуралној размени и поштовању људских права у интересу заједничког живота у интегрисаном, етнички кохезивном друштву.

Техника, технологија и предузетништво:

	Ученик/ученица зна и уме:
VII-А.9	активно да учествује у тимском раду према претходно усвојеним правилима и уз доследно поштовање улоге и доприноса свих чланова тима.
	Ученик/ученица разуме и прихвата да:
VII-Б.4	радна етика, културна осетљивост и однос према другима јесу значајни за креирање и одржавање позитивне радне атмосфере.

Уметничко изражавање и култура:

	Ученик/ученица зна и уме:
VIII-А.3	да изражава сопствене идеје, искуства и емоције користећи уметничке или друге форме креативног изражавања (индивидуалне или колективне);
VIII-А.6	да идентификује разлике и сличности између сопствене културе и других култура у свом ужем и ширем окружењу и да анализира њихову повезаност и међузависност;
VIII-А.10	да идентификује и преиспитује стереотипе и предрасуде према припадницима других културних група који се манифестују у његовом/њеном окружењу.
	Ученик/ученица разуме и прихвата да:
VIII-Б.4	културна разноликост утиче на развој идентитета припадника различитих култура;
VIII-Б.5	на разлике међу културама треба гледати као на могућности за учење и као изазов за узајамно разумевање и напредовање;
VIII-Б.6	поштовање и промовисање других култура доприноси обезбеђивању поштовања сопствене културе од стране других.

РЕЗУЛТАТИ УЧЕЊА

Тема 1: *ЈА И ДРУГИ*
Укупно часова: 17

Резултати учења:

Ученик/ученица ће бити способан/-на да:

1. разуме глобално и детаљно кратак слушни и/или писани текст са описом карактерних особина;
2. усмено опише своје карактерне особине и карактерне особине друге особе из свог блиског окружења;
3. опише своје карактерне особине и особине друге особе у веома кратком, једноставном тексту.

Садржаји (и појмови):	**Стандарди за оцењивање:**
А) Говорни чинови (actes de parole): • Описивање карактерних особина (својих или друге особе); • Описивање особе (физички изглед и карактерне особине).	• Разуме глобално кратак слушни и/или писани текст са једноставним описом карактерних особина неке особе; • Издваја информације из једноставних слушних/писаних текстова за описивање карактерних особина неке особе; • Усмено описује свој карактер; • Усмено описује друга/другарицу, члана своје породице (физички изглед и карактерне особине); • Саставља кратак једноставан текст у којем описује себе или другу особу.
Б) Лексичке јединице: • **Карактерне особине** (најчешће коришћени придеви): *gentile, simpatico/a, antipatico/a, buono/a, cattivo/a, divertente, disponibile, timido/a, aperto/a, calmo/a, nervoso/a, sincero/a, bugiardo/a, educato…* ; • **Описни придеви за физички изглед** (понављање из претходних разреда): *alto, basso, di statura media, grasso, magro, capelli*	• Разуме најчешће описне придеве повезане са описом карактерних особина; • Идентификује речи и изразе повезане са описом карактерних особина у слушном/писаном тексту; • Именује основне појмове којима се описују карактерне особине особе; • Објашњава значење речи које означавају карактерне особине;

lunghi/medi/corti; occhi grandi/piccoli/ a mandorla/ azzurri/verdi/castani/marroni/neri; viso lungo/tondo/ovale…	• Употребљава речи и изразе при усменој размени информација о опису карактерних особина; • Употребљава речи и изразе у реченицама којима се описује особа (физички изглед и карактерне особине).
В) Граматички садржаји: • Понављање и продубљивање садржаја из наставних програма за претходне разреде: • фонетика (изговор и правопис); • морфологија (члан, именица, придев, заменица, предлози, прилози, глаголска времена и начини); • реченице (обавештајна: потврдна и одрична; упитна; узвична). • Нови садржаји: • поређење придева (*gradi del comparativo, superlativo assoluto*): *più… di; meno…di; più…che; tanto… quanto; così…come; -issimo/a/i/e*: o *Mario è più alto di Luca. Questo libro è più bello di quello. Oggi fa meno caldo di ieri. Luca è più simpatico che intelligente. Francesca è (tanto) brava quanto Elena. Francesca è (così) brava come Elena. Il nostro nuovo amico è gentilissimo/molto gentile.* • релативна (односна) заменица (*pronome relativo*): *che*: *La signora che lavora al supermercato è molto simpatica.* (CHE замењује субјекат) *Il ragazzo che hai conosciuto si chiama Pietro.* (CHE замењује прави објекат / *complemento oggetto*)	• Разликује и правилно изговара одређене гласове карактеристичне за италијански језик у речима, ритмичким групама, реченицама; *(исправљено у духу предмета)* • Правилно пише новоусвојене речи и изразе; • Изражава се са довољно правилним изговором да би био/била схваћен/-а; • Употребљава одговарајуће форме описних придева у датом контексту; • Изражава поређење придева у датом контексту; • Употребљава релативну (односну) заменицу *che* у датом контексту.
г) **Содржаји за дискусију:** • Карактерне особине адолесцената.	• Описује карактерне особине својих вршњака.
Примери активности: Вежбе за усвајање акцента, ритма и интонације карактеристичних за италијански језик. Нпр. понављање кратких исказа након	

слушног модела.

- Вежбе за разликовање графема и правопис речи. Нпр. слушање речи и подвлачење графема за конкретан глас.
- Диктат. Писање једноставних реченица / кратког текста по диктату у вези са темом.
- Попуњавање празних места у текстовима, табелама и реченицама одговарајућим лексичким јединицама и граматичким садржајима.
- Долажење до значења. Ученици, у паровима, гледају слике ликова из стрипова (*Dylan Dog* или неки други стрип) са описним придевима (у мушком роду) који су наведени испод слика. Уз помоћ слика износе претпоставке о њиховом значењу и записују га, на матерњем језику, поред одговарајућег придева. Након тога заједнички, уз помоћ наставника, долазе до тачног значења придева наведених испод слика.
- Род код придева. У табели са две колоне, ученици у паровима у леву колону преписују придеве наведене испод слика из претходне активности. У десну колону записују форму за женски род за сваки од придева из леве колоне, на основу претпоставки. Изговарају одговоре, а затим заједнички, уз помоћ наставника, долазе до правила за грађење женског рода код придева.
- Описивање личности. Ученици записују своја имена на папириће и стављају их у кутију, а затим сваки ученик извлачи папирић и описује ученика чије је име записано на извученом папирићу. Нпр.: *Lui si chiama Francesco. È alto e magro, i suoi occhi sono verdi, è molto intelligente, gentile e socievole.*
- Chi sono? Сваки ученик описује себе са неколико кратких реченица на папирићу, који затим згужва у облику лоптице. На дат знак наставника, ученици почињу да додају папириће једни другима све док се не измешају. Након тога, сваки ученик чита папирић који је добио и погађа који је ученик описан. Уколико не погоди, остали ученици могу да погађају.
- Долажење до правила. Ученици посматрају слике праћене одговарајућим реченицама у којима се изражава поређење. Затим у реченицама подвлаче придеве зеленом бојом, а црвеном бојом речи које стоје испред и после придева. Преписују их у свеску, а наставник записује примере на таблу. На крају, уз помоћ слика и реченица, заједнички долазе до закључка о значењу и употреби форми за поређење (степеновање).
- Наставник дели папириће на којима су записана по два придева. Сваки ученик извлачи папирић, прави реченицу са поређењем придева и записује је на таблу (нпр. *Carlo / alto / Roberto -> Carlo è più alto di Roberto*).
- **Упоређивање.** Два ученика стоје, а наставник задаје придев помоћу којег остали ученици у одељењу треба да саставе реченицу поредећи та два ученика (нпр. *alto -> Marco è più alto di Luca.*; *lungo -> I capelli di Maria sono più lunghi dei capelli di Anna.*).
- **Ментала мапа (Mappa mentale).** Ученици именују појмове и изразе повезане са карактерним особинама неке личности на основу визуелних приказа (картице, слике) и на хамер-папиру креирају менталну мапу.

- Техника ЗСН Наставник црта табелу са три колоне на табли. Ученици читају текст и у прву колону – *Знам* уписују речи које већ познају. У другу колону – *Желим да знам* уписују речи из текста које су им непознате. На крају часа, у трећу колону – *Научио сам* преписују оне речи из друге колоне које су усвојили.
- Мисаона мапа. Наставник записује на табли релативну (односну) заменицу *che*, а ученици треба да напишу по једну реченицу у којој је употребљена релативна заменица *che* у функцији описа личности.
- Gioco dell'oca per ripassare l'ortografia Једноставна игра која се игра у групама или у паровима. Наставник дели листове са игром. Потребна је и коцкица за бацање. На листу се налазе поља (квадрати) која су повезана у виду стазе. На сваком од поља записане су две речи, од којих је једна тачна, а друга погрешна. Играчи се крећу напред бацајући коцкицу, заустављају се на неком од поља и треба да погоде правилно записану реч; ако не погоде, враћају се једно поље уназад.
- **Слушање/читање са разумевањем текста и одговарање** на питања типа: *Chi? Che cosa? Quale? Come?*, тачно/нетачно (*vero/falso*), отворена питања, питања за повезивање информација или питања са вишеструким избором. *La mia migliore amica si chiama Chiara. Lei è alta e magra. Ha gli occhi neri e i capelli lunghi e ricci. È intelligente, gentilissima e socievole. È sempre sincera e aperta con gli altri compagni della classe. È semplicemente bravissima in tutto.*
- Усмено изражавање:
- *-Io sono alto/a e magro/a. Ho gli occhi neri e i capelli castani. Sono gentile, sincero/a e divertente.*
- Усна интеракција:
- *-Com'è lui/lei? - Lui/lei è simpatico/a, sensibile, educato/a, socievole e intelligentissimo/a.*
- Писмено изражавање. Ученици пишу кратак текст у којем описују свог најбољег друга / најбољу другарицу. Нпр.: *Il mio miglior amico si chiama Paolo. Ha 13 anni, ha i capelli ricci, lunghi e biondi e gli occhi grandi e azzurri. È simpatico, intelligente e molto divertente. Siamo amici dall'asilo.* Након тога дискутују о описаним карактерним особинама са аспекта тога које су позитивне, а које негативне.
- Пројектни задатак: Il mio amico / La mia amica. Ученици фотографишу неког друга из разреда, а затим уређују слику помоћу мобилног телефона или рачунара и на слику додају речи и/или кратке реченице за опис тог друга/другарице. Радови се приказују на пројектору и презентују.
- Пројектни задатак: Questa è la mia classe. Сваки ученик записује своје име на папирић, наставник сакупља папириће, а затим свако извлачи по један. Ученици описују друга/другарицу чије су име извукли. Пишу на самолепљивим папирићима (стикерима) које потом лепе на заједнички постер са насловом *Questa è la mia classe*. На постер могу залепити и фотографије ученика или једну заједничку фотографију.

- Активности за усавршавање изговора и за развијање комуникативне компетенције код ученика: конверзација на италијанском језику, играње улога, драматизације.

Тема 2: СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ

Укупно часова: 19

Резултати учења:

Ученик/ученица ће бити способан/-на да:

1. разуме глобално и детаљно кратке слушане исказе повезане са куповином, наручивањем и плаћањем хране и пића;
2. тражи / даје информације о количини и цени при куповини у продавници;
3. наручи храну / пиће у ресторану, кафићу и да понуди/потражи рачун;
4. саставља кратак једноставан текст о прошлим активностима.

Садржаји (и појмови):	**Стандарди за оцењивање:**
А) Говорни чинови (Atti comunicativi): • Тражење/давање информација при куповини у продавници хране; • Наручивање хране / пића у ресторану, кафићу; • Тражење рачуна и плаћање у ресторану, кафићу; • Изражавање прошлих радњи помоћу једноставних реченица.	• Разликује и разуме једноставан слушни и/или писани текст повезан са темом куповине у продавници; • Разуме једноставан слушни и/или писани текст повезан са наручивањем хране и пића и плаћањем у ресторану/кафићу; • Тражи и даје информације при куповини у продавници хране; • Размењује информације у усменој интеракцији при наручивању хране и пића и плаћању у ресторану/кафићу; • Изражава прошле радње у кратком, једноставном тексту.
Б) Лексичке јединице: • Храна и пића (понављање и проширивање вокабулара из 7. разреда): *formaggio, uovo/uova, pane, burro, marmellata, latte, cereali, biscotti, succo di frutta, cornetto alla crema/alla nutella, olio, aceto, sale, pepe, frutta, prosciutto, carne, pesce, riso, …*; • Продавнице: *supermercato, salumeria, panificio, pasticceria, mercato, gelateria …*; • Количина: *un chilo di… , un etto di..., un litro di... , un bicchiere...*	• Разуме речи и изразе повезане са храном, пићима и продавницама; • Набројава речи и изразе који означавају храну, пића и продавнице; • Разуме и употребљава, у једноставним реченицама, основне појмове у ресторану: храну и прибор за јело; • Преноси значење речи и израза повезаних са

di / una tazza di ..., una bottiglia di… , una fetta di…, una scatola di…, un pacco di, una lattina di… ; (наставак израза за количину) • Основни појмови у ресторану и у кафићу: *il ristorante, il bar, la trattoria, il menù, il piatto del giorno, gli antipasti, il primo piatto, il secondo piatto, il contorno, il dessert, il conto; il cameriere, il resto, la mancia, ordinare, pagare, prenotare, …*; • Храна и пића у ресторану и у кафићу: *insalata, minestra, panino, tramezzino, dolce, legumi, pollo, pasta, pizza, spaghetti, tortellini, frutti di mare, cotoletta, patatine fritte, spinaci, gelato, tiramisù…*; • Прибор за јело (основни појмови): *un piatto, un cucchiaio, un cucchiaino, un coltello, una forchetta, un bicchiere, un tovagliolo, una tovaglia*; • Укуси (за храну, пића): *gustoso, squisito, insipido, cattivo, acido, amaro, dolce, piccante, salato, frizzante…*	• храну, пића, продавнице, ресторан; *(наставак претходно прекинуте ставке)* • Преноси значење основних појмова повезаних са ситуацијом у ресторану/кафићу; • Употребљава речи и изразе при куповини хране и пића; • Примењује речи и изразе у једноставним реченицама при наручивању и плаћању у ресторану/кафићу.
В) Граматички садржаји: - Понављање и продубљивање садржаја из наставних програма за претходне разреде: -фонетика (изговор и правопис); -морфологија (члан, именица, придев, заменица, предлози, прилози, глаголска времена и начини); -реченице (обавештајна: потврдна и одрична, упитна, узвична). - Нови садржаји: -Члан (*Articolo*): -партитивни члан (*partitivo*): *di*: *-Bevo dell'acqua frizzante.* *-Compro delle mele al supermercato.* *-Compro del pane.* o Прилози (*Avverbi*): -за време: *poco fa, ieri, avantieri, la settimana scorsa, l'anno scorso*: *-La settimana scorsa sono andata a pranzo con gli amici.*	• Разликује и правилно изговара одређене гласове карактеристичне за италијански језик у речима, ритмичким групама, реченицама; • Правилно пише новоусвојене речи и изразе; • Изражава се са довољно правилним изговором да би био/била схваћен/-а; • Употребљава одговарајуће форме спојеног (предлошког) и партитивног члана у датом контексту; • Употребљава прилошку заменицу *ne* у датом контексту; • Користи одговарајуће форме најчешћих глагола у садашњем времену (презенту); • Користи одговарајуће форме најчешћих глагола у прошлом сложеном времену (*passato prossimo* са помоћним глаголом *avere*); • Користи одговарајуће форме најчешћих глагола у презенту кондиционала као учтиву форму (*condizionale presente* код глагола учтивости).

<table>
<tr>
<td>- Заменице (Pronomi):
-прилошка заменица (pronome avverbiale): ne:
Compro delle mele e ne mangio una.
-Глаголска времена и начини (Tempi e modi verbali):
-садашње време / презент (presente): ordinare, prendere, bere, pagare, prenotare …:
-Ordiniamo una pizza. Paghiamo alla romana.
-прошло сложено време (passato prossimo avere):
Ho comprato un chilo di patate. Ho bevuto un bicchiere d’acqua. Ho preso un panino e una coca cola. Ho ordinato un gelato.
-презент кондиционала као учтива форма (condizionale presente dei verbi di cortesia):
Signora, vorrebbe un bicchiere di vino?</td>
<td>(condizionale presente dei verbi di cortesia);

• Употребљава најчешће прилоге за време у једноставним реченицама;
• Саставља правилно обавештајне (потврдну и одричну форму) и упитне реченице.</td>
</tr>
<tr>
<td>г) Садржаји за дискусију:

• Јела типична за Италију и за Македонију;
• Навике у конзумирању хране у оквиру оброка у Италији и у својој култури (врста хране, редослед у конзумирању…).</td>
<td>• Препознаје различите врсте јела и повезује их са одговарајућом културом;
• Набројава и објашњава сличности и разлике у вези са јелима типичним за Италију и за Македонију;
• Набројава и објашњава сличности и разлике у вези са навикама које се односе на дневне оброке у Италији и у Македонији.</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">Примери активности

• Бура идеја: Mi piace mangiare… Ученици наизменично говоре шта воле да једу. Наставник записује речи на табли.
• Долажење до значења. Ученици, у паровима, повезују слике које означавају храну и пиће са одговарајућим појмовима. Решења се презентују пред осталим ученицима, врши се њихова провера, уносе се евентуалне корекције и допуњује се листа речи на табли из претходне активности.
• Voglio comprare…, Vado a… Приказане су слике продавница хране са називом врсте продавнице. У тимовима,</td>
</tr>
</table>

ученици наизменично извлаче из једне кутије листиће са речима које означавају храну. Према датом примеру од наставника (*Voglio comprare il pane. Vado al panificio.*), ученици говоре где се тај производ може купити и лепе листић на таблу испод одговарајуће продавнице.

- Одређивање израза за количину према датом прехрамбеном производу: наставник ученицима дели неколико слика са прехрамбеним производима, а они одређују израз за количину који одговара производу на фотографији. На пример, ако је на слици приказана јабука, ученици састављају реченицу са *un chilo di..* (*Compro un chilo di mele.*).
- Повезивање слика прехрамбених производа са одговарајућим продавницама у којима се могу купити.
- Игра улога. Наставник дели ученике у парове који треба да напишу кратак дијалог за одређену ситуацију у продавници (у којој од продавца траже да купе неки прехрамбени производ), а затим га читају по улогама.
- Бинго. Наставник ученицима дели слике са прехрамбеним производима које они треба да поставе у табелу преко речи која означава конкретну слику. Група која прва заврши задатак узвикује „Бинго".
- Наставник дели радне листове са сликама прехрамбених производа и пушта ученицима снимљени дијалог. Ученици слушају дијалог и на листићима означавају производе које су чули.
- У продавници. Наставник пушта видео-снимак путем којег се ученици упознају са комуникативним чиновима за разговор у продавници (поздрављање, тражење производа, плаћање и захваљивање). Приликом другог гледања видеа са паузама, ученици понављају речи и изразе. Након тога, наставник дели радне листове са табелом од две колоне. У левој колони су написани комуникативни чинови (поздрављање, тражење производа, питање за цену, изражавање количине, плаћање и захваљивање), а у десној колони су, измешаним редоследом, дати појмови и изрази којима се ти комуникативни чинови реализују. Приликом трећег гледања видеа, ученици повезују елементе из две колоне.
- Меморија. Наставник унапред припрема картичке са површем и воћем. Ученици се деле у групе и имају задатак да бирају картице и пронађу пар. Победник је она група која пронађе највише парова.
- Игра улога: *Marco e i suoi genitori in un ristorante italiano.* Ученици се деле у групе од по четири члана. Деле улоге унутар групе: Марко, његови родитељи и конобар. Марко најпре својим родитељима објашњава мени на матерњем језику, пошто они не говоре италијански. Затим играју по улогама у италијанском ресторану. Родитељи постављају питања конобару, а Марко преводи.
- Дискусија у којој ученици објашњавају сличности и разлике у вези са јелима која су типична за Италију и за Македонију.
- Дискусија о сличностима и разликама у вези са дневним оброцима у Италији и у Македонији.
- Ученици индивидуално пишу реченице у прошлом времену (*Passato prossimo*) на основу датих фотографија. Нпр.: *Francesca ha guardato la TV.; Loro hanno mangiato una pizza.; I bambini hanno giocato a calcio.*

- Com'è/Come sono …? Наставник дели листиће на којима су написане реченице којима се описује нека храна или пиће. Ученици треба да открију придев који их описује и да га запишу на таблу. *Пр.: Questo caffè è senza zucchero. Com'è il caffè? - Il caffè è amaro. ; C'è molto sale nelle lasagne. Come sono le lasagne? - Sono salate. Ho ordinato le penne all'arrabbiata. Come sono le penne all'arrabbiata? - Sono piccanti.*
- Решавање квиза за проверу знања (*Kahoot, LearningApps, liveworksheets*), које је саставио наставник или већ постојећих.
- Слушање/читање са разумевањем веома кратког текста и одговарање на питања типа: *Chi? Che cosa? Quando? Dove?*, тачно/нетачно (*vero/falso*), отворена питања, питања за повезивање информација или питања са вишеструким избором.
  - *-La signora e il ragazzo non vogliono l'antipasto. Lei preferisce solo il primo e prende gli spaghetti alla bolognese. Lui invece vuole il secondo e prende il pollo arrosto con le patatine fritte. Da bere prendono una coca cola, un bicchiere di vino bianco e mezza minerale.*
  - *-Sabato scorso Anna ha fatto una cena per i suoi amici. Ha preparato gli spaghetti alla carbonara perchè loro li adorano. Ha deciso di faire anche un tiramisù perchè c'è Lisa, la sua migliore amica, che lo adora. La cena è stata un successo! Anna è un vero fenomeno quando si mette ai fornelli. Anche per il compleanno di Giulia ha preparato una favolosa torta al cioccolato. Da leccarsi i baffi!*
- Усмено изражавање – Опиши своје дневне оброке:

-A colazione mi piace mangiare i cereali con lo yogurt e a volte bevo un caffelatte. Di solito pranzo all'una, mi piace mangiare pollo arrosto o cotoletta alla milanese. Preferisco saltare la cena, ma quando decido di cenare, mi piace mangiare le penne all'arrabbiata o le lasagne alla bolognese.

- Усмена интеракција:

Il cameriere: Buongiorno signora, vuole il menù?
La signora Bianchi: No, grazie, vorrei solo un primo. Che cosa mi propone oggi?
Il cameriere: Spaghetti ai frutti di mare, tortellini in brodo, minestra di fagioli...
La signora Bianchi: Ah, va bene così, prendo gli spaghetti.
Il cameriere: E da bere?
La signora Bianchi: Un bicchiere di vino bianco e mezza minerale, per piacere.
Il cameriere: Gassata o naturale?
La signora Bianchi: Gassata, grazie.

- Писмено изражавање. Ученици састављају кратак, једноставан текст на основу глагола које је дао наставник, описујући своје активности од претходног дана/викенда.
- Пројектни задатак: Италијански мени. Наставник унапред говори ученицима да донесу слике најразличитијих јела и пића. Уз помоћ наставника, ученици на хамер папиру израђују мени са традиционалним јелима и пићима карактеристичним за различите регије у Италији.
- Пројектни задатак: Ученици израђују постер са сликама/цртежима и кратким описом своје омиљене италијанске хране.
- Активности за увежбавање изговора и за развијање комуникативне компетенције код ученика: читање наглас, конверзација на

италијанском језику, играње улога, драматизације.

Тема 3: СЛОБОДНО ВРЕМЕ Укупно часова: 36	
Резултати учења: Ученик/ученица ће бити способан/-на да: 1. разуме глобално и детаљно једноставан слушни и/или писани текст са описом прошлих активности из слободног времена; 2. разуме глобално и детаљно једноставан слушни и/или писани текст са описом обележавања празника; 3. усмено искаже/размени информације о прошлим активностима у вези са слободним временом; 4. напише кратак, једноставан текст о прошлим активностима из свог слободног времена; 5. напише кратак, једноставан текст са описом обележавања празника.	
Садржаји (и појмови):	**Стандарди за оцењивање:**
А) Говорни чинови (Atti comunicativi): • Изражавање прошлих радњи; • Честитање празника; • Описивање начина обележавања празника.	• Разуме главне информације из једноставног слушног и/или писаног текста са описом прошлих активности из слободног времена; • Издваја речи и изразе из једноставног слушног и/или писаног текста у вези са активностима из слободног времена; • Описује усмено како је провео/провела викенд, распуст, претходни дан и слично; • Саставља кратак, једноставан текст са описом једног прошлог догађаја из свог слободног времена; • Разуме главне информације из једноставног слушног и/или писаног текста у вези са обележавањем празника; • Описује усмено омиљени празник; • Честита празник / одговара на честитке при усменој интеракцији; • Саставља кратке, једноставне електронске поруке/честитке како би честитао/-ла празник; • Саставља кратак, једноставан писани текст са описом омиљеног празника.

Б) Лексичке јединице: • Речи и искази у вези са активностима у слободно време: *praticare uno sport, giocare a tennis, frequentare un corso di lingua/di pittura/ di musica, fare trekking, divertirsi, videogiochi*; • Речи и искази повезани са забавама и празницима: *festa, dolci, panettone, bibite, decorare l'albero di Natale, fuochi d'artificio, festa nazionale, Natale, Babbo Natale, Pasqua, festeggiare, celebrare, Buona festa! Buon compleanno!, Buon Anno!, Felice Anno Nuovo!, Buon Natale!, Buona Pasqua!*	• Разуме и набројава појмове који означавају активности из слободног времена; • Објашњава речи и изразе у вези са активностима из слободног времена; • Употребљава појмове и изразе, при усменом изражавању, у вези са активностима из слободног времена; • Преноси речи и изразе повезане са обележавањем празника; • Употребљава појмове и изразе повезане са празницима; • Употребљава изразе за честитање празника.
В) Граматички садржаји: Понављање и продубљивање садржаја из наставних програма за претходне разреде: -фонетика (изговор и правопис); -морфологија (члан, именица, придев, заменица, предлози, прилози, глаголска времена и начини); -реченице (обавештајна: потврдна и одрична, упитна, узвична). • Нови садржаји: -Придеви (*Aggettivi*): -неодређени придеви (*indefiniti*; *ogni, tutto/a/i/e*): *La famiglia si riunisce ogni Natale.* *Tutte le domeniche andiamo a fare trekking.* -Заменице (*Pronomi*): -прилошке заменице (*pronomi avverbiali*): *ne, ci*: *Ho comprato un panettone, ne vuoi una fetta?* *Vieni anche tu a guardare i fuochi d'artificio? - Sì, ci vengo volentieri.* - Глаголска времена і начини (*Tempi e modi verbali*): прошло сложено време (Passato prossimo con essere) : *Sono uscito di casa presto e sono andato a fare la spesa per la festa. Per le feste natalizie sono stata a Torino dalla mia amica. A Capodanno Anna è rimasta a casa.;*	• Р азликује и правилно изговара одређене гласове у речима, ритмичким групама, реченицама; • Правилно пише новоусвојене речи и изразе; • Изражава се усмено са довољно правилним изговором да би био/била схваћен/-а; • Користи одговарајуће форме најчешћих глагола у прошлом сложеном времену; • Употребљава одговарајуће форме прилошких заменица (*pronomi avverbiali*): *ne, ci*; • Употребљава одговарајуће форме неодређених придева (*indefiniti*; *ogni, tutto/a/i/e*); • Употребљава одговарајуће форме прилога за време (*avverbi di tempo*): *ieri, avantieri, …*; • Употребљава форме прошлог сложеног времена (*passato prossimo*).

- Прилози (Avverbi): -прилози за време (avverbi di tempo): *ieri, avantieri, l'anno scorso, un mese fa, una settimana fa, 5 minuti fa … : L'anno scorso abbiamo festeggiato il Natale a Parigi con i nostri parenti. Ieri ho comprato dei regali per tutta la famiglia.*	
г) Садржаји за дискусију: • Празници у Италији и у Македонији	• Идентификује и исказује сличности и разлике у вези са празницима у Италији и у Македонији.

Примери активности:

- *Бура идеја* Наставник записује на табли тему: *I passatempi*. Ученици говоре појмове и изразе у вези са темом, а наставник их записује на табли. Након тога, допуњује листу новим изразима који су потребни за реализацију активности у оквиру ове теме.
- *Активност уочавања.* Наставник ученицима дели радни лист са текстом који описује прошле активности из слободног времена (са глаголима у *passato prossimo*) и са табелом од две колоне. Ученици подвлаче глаголске облике у прошлом времену (*passato prossimo*) у тексту и записују их у табелу: у леву колону глаголе који се мењају са помоћним глаголом *avere*, а у десну колону они који се мењају са помоћним глаголом *essere*.
- *Долажење до правила*. Ученици подвлаче *participio passato* код глагола из десне колоне табеле са радног листа из претходне активности и уочавају разлику у односу на оне из леве колоне. Затим износе претпоставке о правилу слагања партиципа са помоћним глаголом *essere*. На тај начин ученици, уз помоћ наставника, долазе до начина грађења прошлог времена (*passato prossimo*) са помоћним глаголима *avere/essere*.
- Наставник црта на табли табелу са две колоне (глаголи који се мењају са *avere* и *essere*). Ученици читају глаголе са радног листа из претходне активности који се мењају са *avere*, односно *essere*, а наставник их записује у одговарајућу колону. Ученици, заједно са наставником, долазе до правила о томе који се глаголи мењају са помоћним глаголом *essere*.
- Састављање приче на основу слика. Наставник дели картице са сликама. Ученици треба да их погледају и саставе причу. Помоћу ових картица увек је могуће градити и смишљати нове приче, забављајући се и играјући се сопственом маштом и имагинацијом. Ученици могу да раде у паровима.

- Састављање приче од именица и глагола. Наставник дели ученике у групе и за сваку групу записује на табли по неколико глагола и именица. Ученици треба да саставе причу у прошлом времену користећи предложене глаголе и именице.
- *Come hai passato il fine settimana?* Наставник дели ученике у парове. Један ученик поставља питања, а други одговара. Након тога, ученик који је постављао питања презентује добијене одговоре.
- *La casa dell'essere.* Наставник ученицима дели радни лист са илустрацијом куће на којој су приказане радње са глаголима који се у *passato prossimo* мењају са глаголом *essere*. Ученици треба да напишу неколико реченица у прошлом времену користећи глаголе приказане на радном листу.
- *Trova l'infinito.* Ученици читају кратак текст, подвлаче глаголе у *passato prossimo* и у своје свеске записују инфинитиве подвучених глагола.
- Постављање реченица у хронолошки редослед. Ученицима се дају реченице које треба да поређају по хронолошком редоследу. *Un anno fa…..; Un mese fa…..; Una settimana fa…; Avantieri…..; Ieri…; Questa mattina…..: 5 minuti fa….*
- Песма. Наставник ученицима дели текст песме са празним местима, која садржи глаголске облике у прошлом сложеном времену (*passato prossimo*). Ученици слушају песму и у празна места уписују глаголске придеве које су чули.
- *Caccia all'errore* (Лов на грешке). Наставник ученицима дели унапред припремљен дијалог или текст са погрешно употребљеним глаголским облицима у *passato prossimo*. Ученици имају задатак да открију грешке и кажу тачне облике у унапред одређеном року. Победник је онај ученик који открије највише грешака и каже тачне облике.
- Решавање квиза за проверу знања (*Kahoot, LearningApps, liveworksheets*), који је саставио наставник или већ постојећих.
- Прилошка заменица *ci* или *ne*? У овој активности понуђена је једна реченица са две алтернативне могућности за избор. Треба изабрати тачан облик реченице са употребом прилошких заменица *ci* или *ne*. *Пр.: Non vado mai al cinema perché non mi piace. - Non ne vado mai perché non mi piace. / Non ci vado mai perché non mi piace.*
- *Caccia al tesoro agli indefiniti* (Потрага за благом – неодређени придеви): У датој осмосмерци ученици проналазе и обележавају неодређене придеве.
- Бура идеја (Brainstorming). Ученици наводе празнике које славе у својој култури, као и празнике из других култура за које су чули, а наставник их записује на табли. Наставник допуњује листу празницима из Италије.
- Заједнички празници. Ученици, у паровима, уносе у Венов дијаграм празнике из своје културе, као и италијанске празнике, како би на крају дошли до оних који су присутни у обе културе.
- Долажење до значења. Ученици, у паровима, на радном листу повезују изразе за честитање празника на матерњем језику са одговарајућим изразима на италијанском језику.

- Честитање празника. Наставник показује слику/фотографију која илуструје празник, а ученици узастопно говоре изразе за честитање тог празника. Остали ученици пажљиво слушају и на сваки тачан одговор подижу руку.
- Картице за честитање празника. Наставник ученицима дели картице са асоцијацијама на празнике: Нова година, Васкрс, 2. јун, 8. септембар… Након што извуче картичку, сваки ученик на полеђини пише израз за честитање тог празника на италијанском језику. Наставник сакупља картице, чита их пред свим ученицима и даје усмену повратну информацију о тачности одговора.
- Карактеристике празника. Ученици се деле у више група. Свака група извлачи листић са једноставним текстом у којем је описан један од празника. Ученици унутар групе читају текст и подвлаче главне информације о том празнику. Затим по један представник из сваке групе записује на табли, у табели коју је припремио наставник, информације о сваком од празника (датум, специјалитет, активност, …). На крају, ученици дискутују на италијанском о сличностима и разликама између празника у Италији и у Македонији.
- Слушање/читање са разумевањем веома кратког текста и одговарање на питања типа: *Chi? Che cosa? Quando? Dove?*, тачно/нетачно (*vero/falso*), отворена питања, питања за повезивање информација или питања са вишеструким избором.
  Cara Silvia,
  Io sono in Italia dove trascorro le vacanze invernali insieme ai miei amici, ma vorrei raccontarti come si festeggia il Natale in Italia. Comincio con un proverbio italiano che dice "Natale con i tuoi, Pasqua con chi vuoi". Infatti , il Natale in Italia è una festa da passare con la famiglia. Il Natale è una delle feste più belle dell'anno. E' tradizione fare il presepe. Insieme al presepe, nelle case italiane si addobba l'albero di Natale. Il tacchino farcito, il pollo arrosto, lo spumante e infine il panettone, IL pandoro e IL torrone si trovano su quasi tutte le tavole italiane. Durante le feste i bambini aspettano l'arrivo di Babbo Natale che il 24 dicembre porta i doni. Le strade sono illuminate, i negozi e i supermercati affollati. In questo periodo c'è un' atmosfera speciale dappertutto. Questi sono i momenti più belli trascorsi con la famiglia italiana.
  A presto e Buone Feste,
  Laura
- Усно изражавање*:*
  -Ho passato il fine-settimana scorso….
  -Ieri mi sono svegliato/a alle 7, mi sono lavato/a, ho fatto la colazione……
- Писмено изражавање. У имејлу свом другу/другарици ученик прича како је провео/провела време током неког празника.
- Пројектни задатак: Израда честитки за честитање Нове године.
- Активности за увежбавање изговора и за развијање комуникативне компетенције код ученика: читање наглас, коверзација на италијанском језику, играње улога, драматизације

ИНКЛУЗИВНОСТ, РОДНА РАВНОПРАВНОСТ/СЕНЗИТИВНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРАЛНОСТ И МЕЂУПРЕДМЕТНА ИНТЕГРАЦИЈА

Наставник обезбеђује инклузивност кроз укључивање свих ученика у све активности током часа. При томе, омогућава да свако дете буде когнитивно и емоционално ангажовано кроз коришћење одговарајућих приступа (индивидуализација, диференцијација, тимски рад, вршњачка подршка). У раду са ученицима са сметњама у развоју примењује индивидуални образовни план (са прилагођеним резултатима учења и стандардима за оцењивање) и, кад год је могуће, користи додатну подршку других лица (лични и образовни асистенти, образовни медијатори, тутори волонтери и професионалци из школа са ресурсним центром). Редовно прати све ученике, посебно оне из ранљивих група, како би могао благовремено да идентификује тешкоће у учењу, те да их подстиче и подржава у постизању резултата учења.

При реализацији активности, наставник једнако третира и дечаке и девојчице, водећи рачуна да им не додељује родно стереотипне улоге. При формирању радних група настоји да обезбеди баланс на основу пола. При избору додатних материјала у настави користи илустрације и примере који су родно и етнички/културно сензитивни и подстичу родну равноправност, односно промовишу интеркултурализам.

Кад год је могуће, наставник користи интеграцију тема/садржаја/појмова при планирању и реализацији наставе. Интеграција омогућава ученицима да укључе перспективе других наставних предмета у оно што изучавају у овом наставном предмету и да повежу знања из различитих области у једну целину.

ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Оцењивање постигнућа ученика врши се на основу датих стандарда за оцењивање, са позитивним наглашавањем постигнутог напретка ученика у овладавању језиком, а не негативним истицањем недостатака. Будући да у осмом разреду из предмета Италијански језик ученици савладавају све четири језичке вештине: слушање са разумевањем, почетно читање са разумевањем, говорење (говорна интеракција и продукција) и почетно писање (писмена продукција), наставник/наставница прати и оцењује:

- усмене одговоре на питања која постави наставник/-ца или сученици и учешће у кратким дијалозима уз примену усвојеног вокабулара;
- усмено изражавање на довољно правилан начин да би ученик био разумем;
- вербално и невербално реаговање након чувеног исказа;
- разумевање кратких чувених и/или писаних исказа и кратких дијалога, кратких песама, једноставних композиција;
- правилно писање речи, кратких реченица и кратких дијалога, као и писање по звучном моделу – диктат;

- писање кратких и једноставних реченица и текстова на задате теме;
- одговоре на квизовима (кратким тестовима) који су део подучавања;
- индивидуалне и групне израде пројектних задатака (постери, илустрације, …);
- домаће задатке.
- Након завршетка учења сваке теме, ученик добија бројчану суматívну оцену за постигнуте стандарде за оцењивање. Суматívна оцена се изводи као комбинација резултата постигнутог на тесту знања и оцене напредовања која је утврђена кроз различите технике формативног оцењивања. Током и на крају школске године ученик добија бројчане оцене.

Почетак имплементације наставног програма	школска 2026/2027 година
Институција/ носилац програма	Биро за развој образовања
У складу са чланом 30, став 3 Закона о основном образовању („Службени весник Републике Северне Македоније“ бр. 161/19, 229/20, 3/25 и 74/25), министарка образовања и науке донела је наставни програм за Италијански језик за VIII разред.	бр. 12-12084/8 12.9.2025. година Министарка образовања и науке, проф. др Весна Јаневска, с.р. _____